

EN LA CRUÏLLA

“SINODALITAT O FER CAMÍ EN COMUNIÓ”

QUÈ CONTÉ AQUEST QUADERN

1. **PRÒLEG.** Per què i per a què aquesta proposta
2. **INTRODUCCIÓ AL TREBALL I EMMARCAMENT**
3. **INTRODUCCIÓ A LA PRIMERA PART (Advent): “SINODALITAT”**
4. **PRIMERA SESSIÓ:** Estudi d’Evangeli “En moviment. Cal caminar”.
5. **SEGONA SESSIÓ.** Lectio divina “Visió del futur en l’horitzó” (Jr 30-31).

PRÒLEG: PER QUÈ I PER A QUÈ AQUESTA PROPOSTA?

Convé fer memòria. Quin sentit té ara aquesta proposta de formació en diàleg? Recordem que tot va començar recollint, mitjançant una enquesta, les veus, que volguessin parlar, sobre el que pensàvem que l’Esperit ens demanava avui a l’Església. El resultat d’aquesta enquesta fou la proposta d’anar escoltant, pregant i portant a la pràctica, el que Jesús vol dir a través del text de Jn 15,1-17 amb la imatge “jo soc el cep, vosaltres les sarments”. Els tres darrers anys ens hem deixat interpel·lar per les tres grans paraules de Jesús: “Manteniu-vos en el meu amor”; “Estimeu-vos els uns als altres”; “Aneu i doneu fruit”.

En definitiva, el que desitjàvem i esperàvem de Déu és que la nostra Església recobri vida i evangelitzi, tal com Jesucrist

vol. Aquest desig segueix viu en nosaltres: és el que l’Església necessita urgentment en aquest començament de segle. Ja ho hem sentit sovint en boca dels sants pares, des de sant Pau VI fins avui.

La crida constant del Papa Francesc obeeix a la mateixa preocupació. Ell posa l’accent en la necessitat de “sortir” vers les perifèries, perquè entén que la manca de força evangelitzadora és conseqüència d’una Església massa centrada en si mateixa. Té raó. Però hi ha un problema, que ell mateix també té molt present: el text de sant Joan que hem aprofundit acaba en l’enviament a donar fruit i uns dels fruits que els deixebles hem de produir és precisament el testimoniatge i l’evangelització; però abans Jesús ens ha dit que ens hem de mantenir en el seu amor i que hem d’estimar-nos, compartint el mateix Esperit d’amor. Això s’explica perquè el donar fruit, el testimoniatge i la sortida evangelitzadora, seria un mer “actuar”,

un “fer”, un “compromís” voluntarista i potser buit. Ja dèiem el passat setembre, tot presentant el tercer any, que

“Hem d’advertir que la lògica de Jesús determina una connexió necessària dels tres passos... Qui es vincula vitalment a Jesús no pot evitar compartir l’amor amb els germans, i qui comparteix aquest amor, no pot deixar d’anunciar-lo i encomanar-lo al món. Així mateix no podem sortir al món en missió, si no estem vinculats a Jesús vitalment: d’ell ens ve la saba de la vida, el seu amor y la seva gràcia; i no podem pretendre ser eficaços, és a dir, donar fruit en el món, si no hem estat disposats a compartir l’amor amb els germans de la comunitat...”

Avui ens trobem iniciant el nou curs i, un cop consultats els diferents consells, ens ha semblat que hem d’aprofitar aquest any per aprofundir, segons metodologia de formació, en escolta de la Paraula, diàleg, pregària, un tema fonamental que ha restat poc tractat: **LA SINODALITAT A LA NOSTRA ESSLÉSIA: “FER CAMÍ EN COMUNIÓ”**. Subratllem que aquesta proposta no s’entén sinó en el marc de tot el procés que hem viscut, de manera que seguim amb el mateix projecte que ha motivat les successives propostes d’aquests darrers quatre anys.

Per què precisament aquest tema? Primer, perquè està en continuïtat amb el que hem tractat sota la inspiració de la paraula de Jesús en Jn 15,1-17. Segon, perquè obeeix a un preocupació avui ben urgent, com ens ho ha recordat el Papa amb motiu del darrer Sínode sobre la Joventut i la Vocació. Hem de fer passos vers una Església que camini més sinodalment. Una crida que demana, no sols canvis formals o estructurals, sinó, sobretot, canvis de mentalitat i de cor, aprofundiment en la Paraula de Déu, pregària i projecció d’allò viscut com a misteri evangèlic en actituds i gestos concrets de la vida comunitària i diocesana.

A qui s’adreça aquesta proposta? Pel seu contingut és adient per als consells pastorals parroquials, però també per qualsevol grup de parròquia o moviment, sigui o no constituït ja com grup de reflexió o formació, sigui grup convocat “*ad casum*”.

Com ho farem? S’indica una metodologia de formació participada (escolta de la Paraula, diàleg, pregària). Això no vol dir que s’exclouï cap compromís d’acció, si es creu convenient. Cada fitxa indica la proposta de treball.

Recordem que es demana redactar amb màxima brevetat (a manera de “tuit” enviat a plapastoral@bisbatsantfeliu.cat) la conclusió a la qual s’ha arribat en cada tema. Amb coherència amb la sinodalitat, se us demana que ens envieu aquestes

conclusions per tal que serveixin d'inspiració per una obra conjunta a final de l'any 2019.

INTRODUCCIÓ AL TREBALL I EMMARCAMENT

D'ençà que la Santa Seu el dia 15 de juny de 2004 va emetre el decret pel qual es creava la nostra Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat i, sobretot, a partir del dia 12 de setembre, quan vàrem engegar efectivament el camí com a tal Església particular, teníem una ferma convicció: la creació d'una Diòcesi no és sols el resultat d'un tràmit administratiu que resta plasmat en un document, sinó que constitueix un veritable esdeveniment personal i comunitari. Aquest fet va constituir un esdeveniment perquè l'Església, ella mateixa, no és pas una organització o una institució administrativa de serveis als fidels o a la societat, sinó un organisme viu, un cos vivent que fa camí, té la seva història i determina una trajectòria particular. Jesucrist ens volia com un poble en camí, com una família que fa la seva història. Per això sempre hem considerat que el que estem fent des d'aleshores és un esdeveniment de l'Esperit Sant.

Què significa això? Sobretot significa que l'Església, un cop constituïda, segueix sotmesa a les diferents vicissituds de la història, les que li venen de fora, de la història social i humana contemporània, i les que viu al seu interior, siguin del color que siguin, de bones i de dolentes.

En tot cas, cada vicissitud, cada fet que afecta al seu camí, té un significat, un sentit, que s'ha d'esbrinar a la llum de la fe. Una mirada asèptica d'un periodista o d'un historiador que es mantingui al marge d'aquest significat ens pot deixar indiferents i no assolirà el nucli del misteri, allò de més valuós, que conté la nostra Església per voluntat de Déu. En definitiva només una mirada il·luminada per la fe descobrirà el gran misteri, el regal que hem rebut: el goig d'haver estat estimats per Déu "eclesialment" (és a dir, com a part del seu Poble) al llarg d'aquesta modesta i concreta història nostra.

L'objectiu d'aquesta catequesi és precisament aprofundir en el fet d'haver estat cridats a caminar junts com Església particular. Això ens permetrà llançar aquesta mirada sobre la nostra història eclesial més recent per tal d'esdevenir conscients del que realment som davant Déu i esbrinar el que Ell espera de nosaltres.

Per portar a terme aquesta experiència convé precisar una clau essencial que ens permeti interpretar la vida de la nostra Diòcesi, el sentit del que anem vivint, la

valoració de les nostres experiències, en definitiva, els missatges de l'Esperit que anem discernint per mitjà d'aquesta història.

Aquesta clau fonamental interpretativa és doble: el que anomenem “Sinodalitat” i la “Comunió”. Ambdues realitats van unides, es reclamen mútuament, però expliquem-les per separat. La primera clau —sinodalitat— és apropiada per ser tractada en el marc de l'Advent. Els seus continguts coincideixen amb els continguts essencials dels missatges dels Profetes: ells pretenien encoratjar el Poble, de part de Déu, perquè fos fidel a l'Èxode, visquessin un nou alliberament – esperessin en la Promesa – celebressin l'Aliança – fossin fidels a la Llei.

Per això oferim a continuació material per a dues sessions de treball, en el benentès que si bé sintonitzen amb el missatge de l'Advent, poden ser també treballades en el temps de Nadal i el de durant l'any fins a l'inici de la quaresma, és a dir fins el 6 de març de 2019, on s'oferiran nous materials per aprofundir en la clau de la comunió.

INTRODUCCIÓ A LA PRIMERA PART: “SINODALITAT”

Què vol dir “Sinodalitat”?

La Sinodalitat és una qualitat de l'Església, que forma part d'una de les crides més freqüents en el magisteri papal després del Concili Vaticà II, especialment del Papa Francesc. Els papes ens han recordat sovint que una condició per assolir una renovació veritablement eclesial és viure caminant “sinodalment”.

“Sinodalitat” en sentit estricte (teològic) significa la participació del col·legi dels bisbes, com a tal, en el govern de l'Església universal, en comunió amb el bisbe de Roma, el Papa. Nosaltres fem servir aquesta expressió en un sentit ampli, és a dir, essencialment com “aquella propietat de l'Església que la fa existir com a Poble de Déu pelegrinant en comunió d'Esperit, amb Déu i entre els germans, al llarg de la seva història”. **Allò que es relaciona més sovint amb la sinodalitat és la participació de tots el fidels**, cadascú des del seu lloc, en la tasca comuna de caminar com a Poble de Déu.

Com aprofundir i portar a la vida personal i comunitària la Sinodalitat de la nostra església?

Aprofitem una imatge. La figura bíblica més adient per representar aquesta qualitat eclesial és la del Poble d'Israel caminant pel desert, havent estat alliberat de

l'esclavatge, vers la Terra Promesa. Tenint a la ment aquesta imatge podem entendre millor què significa la crida actual a viure la Sinodalitat.

PRIMERA REUNIÓ. En moviment: cal caminar Amb la metodologia de l'Estudi d'Evangelí

QUÈ ÉS L'ESTUDI D'EVANGELI

L'estudi d'Evangelí és un mètode de lectura de la Paraula de Déu, principalment l'Evangelí, que pot ser feta individualment o en grup.

L'objectiu és contemplar Jesucrist a través de la seva Paraula i descobrir-lo present i actiu enmig de la vida.

Té sis moments:

Preàmbul. Amb una breu pregària i la lectura del text escollit.

Contemplar l'**escena** fixant-se en els detalls, veure què hi passa, els personatges, les actituds.

Contemplar la figura **principal**, quins missatges, actituds, reaccions aporta. Quins aspectes nous descobrim de Jesús i de Déu.

Trobar **situacions semblants** en altres llocs de la Bíblia, en la vida de l'Església i avui. Veure quines actituds cal revisar per identificar-se millor amb Ell.

Compartir el que cada un ha descobert

Donar gràcies a Déu pel que ens ha fet descobrir amb la seva Paraula.

El primer obstacle que hem de salvar per tal de viure una Església en clau sinodal és "posar-se en moviment i no aturar-se".

a) El present de la nostra Església.

El més normal és trobar-nos amb una Església quieta, sotmesa a la rutina, tret d'alguna minoria que es fa càrrec de gairebé tota la feina. Possiblement aquest aturament sigui per causa d'un desencís, del cansament o del sentiment d'impotència davant la magnitud dels compromisos que caldria assumir.

Som capaços d'esbrinar signes a la nostra vida personal i eclesial d'immobilisme o de paràlisi?

Si realment és un fet: quins poden ser el motius? Alguns pensen que hi ha, si més no un parell de causes: la por i l'aburgesament. Hi estem d'acord? Es pot aprofundir més: potser el desconcert en la fe, o els fracassos després d'intents il·lusos...

b) Ho veurem amb claredat en l'Èxode.

Text de referència: Ex 1-3

La narració d'aquests fets és a Ex 1-3. Es pot triar, per llegir-lo amb calma, qualsevol dels passatges, el que més interessi. Us suggerim aquests

Ex 2: ¹¹ Moisés es va fer gran. Un dia va sortir a veure els seus germans hebreus i s'adonà dels treballs forçats que els imposaven. Tot passant va trobar un egipci que pegava a un dels seus germans. ¹² Va mirar a banda i banda i, veient que no hi havia

ningú, va matar l'egipci i l'enterrà a la sorra.¹³ L'endemà va tornar a sortir, trobà dos hebreus que es barallaven i va dir al qui no tenia raó: -Per què pegues a un company?¹⁴ Ell li replicà: -Qui t'ha nomenat cap o jutge nostre? Que potser em vols matar tal com vas matar l'egipci? Llavors Moisès agafà por, perquè pensava: «Així, doncs, el fet és conegut.»¹⁵ També el faraó ho va saber i cercava de matar Moisès. Però ell va fugir lluny del faraó i es refugià al país de Madian.

Ex 3: ¹ Moisès pasturava el ramat del seu sogre Jetró, sacerdot de Madian. Un dia, mentre guiava el ramat desert enllà, va arribar a l'Horeb, la muntanya de Déu. ² Allí se li va aparèixer l'àngel del Senyor en una flama enmig d'una bardissa. Moisès va mirar i veié que la bardissa cremava però no es consumia. ³ I es va dir: «M'atansaré a contemplar aquest espectacle extraordinari: què ho fa que la bardissa no es consumeixi?» ⁴ Quan el Senyor va veure que Moisès s'atansava per mirar, el cridà de la bardissa estant: -Moisès, Moisès! Ell respongué: -Soc aquí. ⁵ Déu li digué: -No t'acostis. Treu-te les sandàlies, que el lloc que trepitges és sagrat. ⁶ I va afegir: -Jo soc el Déu del teu pare, el Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac i el Déu de Jacob. Moisès es va tapar la cara perquè tenia por de mirar Déu. ⁷ El Senyor li digué: -He vist l'opressió del meu poble a Egipte i he sentit com clama per culpa dels seus explotadors. Conec els seus sofriments; ⁸ per això he baixat a alliberar-lo del poder dels egipcis i fer-lo pujar des d'Egipte cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel: el país dels cananeus, els hitites, els amorreus, els perizites, els hivites i els jebuseus. ⁹ El clam dels israelites ha arribat fins a mi i he vist com els egipcis els oprimeixen. ¹⁰ Ara, doncs, jo t'envio al faraó; ves-hi i fes sortir d'Egipte els israelites, el meu poble.

Observacions per il·luminar els fets analitzats

- El primer repte que ha d'assumir Moisès és desvetllar un poble que, tot i patir un cruel esclavatge, s'ha conformat i resignat al sofriment: si més no tenen què menjar (com enyoraran després). Ningú no protesta, ningú no somnia en la llibertat, ningú no la demana... Estan envoltats dels déus egipcis, però a la fi, no són tots iguals? Tant se val!
- Però el cor del Déu dels pares, no pensa així: no pot deixar que el seu poble pateixi i segueixi essent esclau servint el faraó i els ídols, déus falsos. És per això que el Déu viu elegeix Moisès cuidant-lo des del seu naixement i despertant en ell sensibilitat i amor pel seu poble.
- El primer moviment de Moisès, espontani, va ser la violència, matant l'egipci. Però aquest no pot ser el camí. Ha de fugir: va al desert, no tant

fugint, com cercant més llum, aquest Déu que desperta en ell aquell neguit.

- Allí viu la trobada decisiva: Déu se li apareix en la bardissa flamejant, li mostra la seva “identitat” i li encarrega la missió d’alliberar el poble.
- La missió és força difícil. ¿Com convèncer la gent que han de posar-se en camí, quan ningú no t’ho ha demanat i potser ni volen complicar-se la vida, ni són conscients del propi sofriment i de la possibilitat d’èsser lliures vinculats al Déu, del qual ja s’han oblidat?

Despertar el poble significa per a ell:

- Cridar a posar-se en moviment amb la seguretat que no ho fa per ell mateix, sinó que només és un servent, enviat del Déu viu dels pares.
- Posar davant els ulls del poble la “veritable realitat”, alhora que anuncia una situació de felicitat, que el mateix Déu propiciarà.
- Treure la por al faraó: no és més que un home, no un déu. El Déu que els crida ho fa perquè els estima i promet que els acompanyarà...

Qüestions per al diàleg

1. Aquestes condicions que fan al poble posar-se en camí, ¿poden il·luminar el nostre compromís d’animar les comunitats i l’Església diocesana?
2. Quins esclavatges i cegueses semblants vivim avui?
3. Quina pot ser avui una veu com la de Moisès?

Un text alternatiu o complementari per a aquesta primera sessió

Sobre els mateixos fets evocats anteriorment es pot llegir, a manera de complement, el doble desvetllament (pregària i crida profètica) de Is 51:

1. crida a despertar el braç poderós de Déu; Is 51,9
2. crides al despertar del poble: Is 51,17 / Is 52,1

SEGONA REUNIÓ. Visió del futur en l'horitzó: Jr 30 – 31

Amb la metodologia de la Lectio Divina

QUÈ ÉS LA LECTIO DIVINA

La lectio divina és un mètode —experimentat per la Tradició de l'Església— per acostar-se a la Paraula de Déu i endinsar-se millor en el seu significat.

L'important, però, no és el mètode, sinó aconseguir fer una «lectura orant» de la Paraula. Es tracta d'acostar-te a Déu a través de la seva Paraula i deixar que et mostri la seva voluntat.

Té quatre moments:

La **Lectio**. Escoltem el que diu el text.

La **Meditatio**, on escoltem el que Déu ens diu a nosaltres.

La **Contemplatio**, on ens adreçem a Déu amb aquest text

La **Oratio**, on ens preguntem quina conversió ens crida Déu a fer.

Motivació: El poble es posa en camí, no sols per la crida a la llibertat i la força interior que desperta la invitació de Moisès, sinó també per la previsió del futur (promesa).

Situació de la nostra Església. Havent fet camí durant prou temps, evoquem ara sentiments entre nosaltres d'haver estat relegats a un racó de la història, haver perdut capacitat d'influència transformadora, haver perdut força... Amb pèrdua considerable de recursos, el discurs de l'Església sembla no ser escoltat o no ser entès. Per a alguns hi ha hagut, per part de determinades forces, una suplantació, una apropiació d'idees i capacitats, buidant-les de la seva originalitat i força transformadora (secularització). El fet és que es constata una evident esterilitat (en l'àmbit de la fe, les vocacions, etc.) Segons això, l'Església avui viu una situació semblant a l'exili.

- Compartim aquesta manera de veure la realitat eclesial avui?
- Objectiu: rebre i viure la promesa d'un futur on el poble podrà realitzar la sinodalitat.

Proposem un text profètic que es pot tractar segons els passos típics de la *Lectio divina*: lectio – meditatio – contemplatio – oratio

LECTIO. Escoltem el que diu el text

Canviem d'escenari i d'època. Han passat els segles, el poble d'Israel s'ha establert a Canaan, ha viscut una època d'esplendor amb la monarquia de David i Salomó, però els reis i els responsables s'han corromput amb la idolatria, els abusos i les injustícies, i han acabat patint la gran crisi de l'exili: el regne del

nord, Israel, va ser conquerit i ensorrat pels assiris (721); el del sud, Judà, patirà la mateixa sort a mans de Nabucodonosor (622), que conquerirà Judà, saquejarà el temple i s'endurà a Babilònia tots els principals del poble. Resta a Judà Jeremies amb els més pobres. D'allà estant llança missatges de part de Déu. Un d'esperança, potser el més important que va proclamar el profeta.

Jr 30 – 31 (oracle de restauració: 627-622)

En definitiva adreçat als dos regnes, com si fos un sol poble: tots dos pateixen l'exili, la desfeta, el desànim.

Jr 30: ¹ Paraula que Jeremies rebé del Senyor: ² --Això diu el Senyor, Déu d'Israel: Escriu en un llibre les paraules que t'he comunicat, ³ perquè venen dies en què renovaré la vida del meu poble d'Israel i de Judà, diu el Senyor, i els faré tornar al país que vaig donar als seus pares perquè el posseïxin. Ho dic jo, el Senyor.

“Venent dies”: mirada al futur, però indeterminat. De fet la promesa en si depassa el que el text diu literalment: s'ha de pensar en un futur “messiànic”. Déu, en primera persona, ho farà.

Jr 30: ⁸ Aquell dia, ho dic jo, el Senyor de l'univers, trossejaré el jou que t'han posat al coll, trencaré els teus lligams. Els estrangers no tornaran a esclavitzar els de Jacob. ⁹ Serviran el Senyor, el seu Déu, i David, el rei que els donaré. ¹⁰ Servent meu, Jacob, no temis. No tinguis por, Israel. T'ho dic jo, el Senyor. Jo t'allibero dels països llunyans. Salvo els teus fills de la terra on són captius. El poble de Jacob tornarà i viurà tranquil, descansarà sense que el pertorbin. ¹¹ Jo soc amb tu per salvar-te. Faré desaparèixer totes les nacions on t'havia dispersat. Ho dic jo, el Senyor.

La primera promesa és l'alliberament, que inclou superar la por. Alliberament per a servir Déu, on el poble trobarà la pau. L'efecte serà la reunió.

Jr 30: ¹² »Això diu el Senyor: La teva fractura encara és tendra, la teva ferida és oberta; ¹³ no hi ha qui s'interessi a tornar-te la salut, qui porti remeis per a la teva nafra. ¹⁴ Tots els teus amants t'han oblidat, ja no s'interessen per tu; jo t'he ferit com qui fereix un enemic, t'he donat un escarment cruel per les teves culpes innombrables, per tants pecats teus.

A la incapacitat per salvar-se a si mateix, s'afegeix la solitud: abandonó dels amants. Responsabilitat en la pròpia desgràcia.

Jr 30: ¹⁷ Jo tancaré la teva ferida, et curaré de les teves nafres. T'ho dic jo, el Senyor. Ara t'anomenaran "Abandonada, aquella Sió per qui ningú no pregunta". ¹⁸ »Això diu el Senyor: Renovaré la vida de les tendes de Jacob, m'apiadaré dels seus pavellons: reedificaran la ciutat sobre les seves ruïnes, els palaus s'alçaran al lloc on eren. ¹⁹ De dins en sortiran accions de gràcies i càntics de gent que fa festa. Els multiplicaré i no minvaran, els enfortiré i no s'afebliran.

Tanmateix Déu segueix estimant, trenca la solitud tornant-li la vida i l'alegria.

Jr 30: ²¹ Els governarà un dels seus, un sobirà sortit d'entre ells: el faré acostar i s'estarà a prop meu. Perquè, qui gosaria acostar-se a mi? Ho dic jo, el Senyor. ²² Vosaltres sereu el meu poble i jo seré el vostre Déu.

Forma part de la salvació suscitar un cap que reuneix les dues condicions essencials: ser a prop de Déu i pertànyer al mateix poble.

→ Poble en camí de tornada, amb Déu que renova el seu amor, i mirant el futur, quan serà veritablement "el seu poble". Aquesta nova situació (tornada) no voldrà dir "reproducció literal" del que era abans, sinó "tornada a Déu en una nova situació..."

Jr 31: ¹ «En aquell temps seré Déu de tots els clans d'Israel i ells seran el meu poble. Ho dic jo, el Senyor. ² Això diu el Senyor: En el desert ja em vaig complaure en el poble escapat de l'espasa; Israel caminarà cap al seu lloc de repòs.» ³ El Senyor se m'aparegué de lluny, i em deia: «T'estimo amb un amor etern; per això t'he atret i et soc fidel. ⁴ Et reedificaré i quedaràs reconstruïda, nissaga d'Israel. Tornaràs a prendre els teus tambors i sortiràs dansant d'alegria. ⁵ Tornaràs a plantar vinyes per les muntanyes de Samaria; les plantaran i en colliran la verema. ⁶ Vindrà un dia que, a la muntanya d'Efraïm, els sentinelles cridaran: "Anem, pugem a Sió, a trobar el Senyor, el nostre Déu." ⁷ Això diu el Senyor: Crideu d'alegria pel poble de Jacob, celebren la primera de les nacions, feu sentir l'aclamació dient: "Salva, Senyor, el teu poble, la resta d'Israel!" ⁸ Jo els faré tornar del país del nord, els aplegaré des de l'extrem de la terra. Entre ells hi haurà els cecs i els coixos, l'embarassada i la partera: tornarà una gran gentada. ⁹ Vindran tot plorant, suplicaran, i jo els guiaré; els conduiré als rierols d'aigua per un camí pla on no ensopeguin. Perquè jo soc un pare per a Israel, i Efraïm és el meu primogènit.»

¹⁰ Escolteu, nacions, la paraula del Senyor, anuncieu-la als qui són lluny, a les illes: «El qui havia dispersat Israel, de nou l'aplegarà, i el guardarà com un pastor el seu ramat: ¹¹ el Senyor ha redimit el poble de Jacob, l'allibera de les mans dels més forts. ¹² Arriben a les altures de Sió cridant de goig, a la llum de l'abundor del Senyor: blat, vi i oli, i cries dels ramats. Viuran com els horts

amarats d'aigua, no patiran mai més d'escassetat. ¹³ Llavors dansaran d'alegria les noies, joves i vells dansaran junts: canviaré el dol en dies de festa, els consolaré de les penes i els alegraré. ¹⁴ Satisfaré els sacerdots amb la part millor de les ofrenes, i l'abundor de casa meva saciarà el meu poble. Ho dic jo, el Senyor.»

Són crides a posar-se en moviment i caminar. Record de l'Èxode, on Déu es va complaure, fent camí el poble. El fonament de l'esperança: Déu declara un cop més el seu amor etern (3). La meta: joia a Sió i abundància de collites (6.12.13-14). Apareix el poble salvat com a "resta" (7). El poble serà una reunió d'una pluralitat (8). L'amor de Déu és com de pare, com un pastor (9-10).

Jr 31: ²⁰ Efraïm és per a mi un fill preciós, un infant que m'encisa. Com és que, després de renyar-lo, encara me'n recordo tant? Per ell se'm commouen les entranyes, me l'estimo amb tendresa. Ho dic jo, el Senyor. ²¹ »Dreça fites, poble d'Israel, planta pilars, mira bé quina ha estat la teva ruta, el camí per on te'n vas anar, i torna, nissaga d'Israel, torna a les ciutats que són teves! ²² Fins quan donaràs tombs, filla rebel? El Senyor crea una cosa nova en aquest país: serà la dona qui rondarà l'home.

Intensificació i predomini de sentiments de pare (20). El camí recte i clar, apareix la figura del poble com a dona enamorada (21-22).

Jr 31: ²³ »Això diu el Senyor de l'univers, Déu d'Israel: Quan jo renovaré la vida d'aquest poble, en el país de Judà i per les seves ciutats encara tornaran a dir: "Que el Senyor et beneeixi, seu de justícia, muntanya santa!" ²⁴ Al seu entorn hi habitaran els de Judà en les seves ciutats, els pagesos i els qui transhumen amb els ramats. ²⁵ Saciaré tots els qui defalleixen, satisfaré els qui pateixen d'escassetat. ²⁶ Davant d'això diran: "Em desvetllo i veig que és realitat el meu dolç somni." ²⁷ Venen dies, ho dic jo, el Senyor, que en el casal d'Israel i el de Judà faré que creixi una sembrada d'homes i de bestiar...

La nova aliança

Jr 31: ³¹«Venen dies, ho dic jo, el Senyor, que pactaré una aliança nova amb el casal d'Israel i amb el casal de Judà. ³² No serà com l'aliança que vaig pactar amb els seus pares, quan els vaig agafar per la mà per fer-los sortir del país d'Egipte; aquella aliança, ells la van trencar, tot i que jo havia complert els meus compromisos com a senyor. Soc jo, el Senyor, qui ho diu. ³³ L'aliança que jo pactaré amb el casal d'Israel després d'aquells dies serà aquesta: Posaré la meva llei en el seu interior, l'escriuré en el seu cor. Llavors jo seré el seu Déu i ells seran el meu poble. Ho dic jo, el Senyor. ³⁴ Ja no caldrà que s'instrueixin l'un a l'altre dient: "Coneixeu qui és el Senyor", perquè des del

més petit fins al més gran, tots em coneixeran. Perdonaré la seva culpa, no em recordaré més del seu pecat. Ho dic jo, el Senyor.

³⁵ »Això diu el Senyor, que ha posat el sol perquè il·lumini el dia, i ha fixat el curs de la lluna i els estels perquè il·luminin la nit, que agita la mar i fa bramular les onades, i que té per nom "Senyor de l'univers"

MEDITATIO. Què ens diu Déu a nosaltres?

Recordem que escoltem la Sagrada Escripura com a Església o Poble davant la Paraula de Déu: Ell espera la nostra resposta. Amb llenguatge poètic tenim aquí noves formes de descriure la meta: lloc de benedicció per tot tipus d'habitants, un somni (23-27). El missatge central: una nova Aliança posada al cor de tots i cadascú del poble: tots coneixeran i sabran (31-34). La fermesa de la promesa és la pròpia del qui ha fet l'orde ferm de la creació, el Senyor de l'univers (35). Quan experimentem un cert neguit davant les dificultats presents, ens atrevim a mirar un futur de plenitud amb Déu? Arribem a fonamentar la nostra esperança en el Déu creador i Senyor de la història? Vivim aleshores la relació amb Ell, com esposa que renova el seu amor?

Triar una o dues frases de l'oracle profètic. Què pot significar avui?

ORATIO. Com m'adreço a Déu amb aquest text

Qualsevol expressió del text de Jeremies pot inspirar una pregària individual o de grup.

CONTEMPLATIO. A quina conversió concreta em crida el Senyor?

Un text alternatiu o complementari per a la segona sessió

També es pot fer servir l'experiència feta pregària del SI 22(23), dedicant-hi temps i ajudant-se d'algunes notes interpretatives.

LECTIO. Escoltem el que diu el text

- És "el salm dels moments dolents i últims", davant els sofriments radicals, la perla dels salms. La tradició ha vist en aquest salm la pregària de l'Església, ramat reunit i portat per Jesucrist amb els sagraments...
- Però pretén tornar l'esperança (recuperar el gust per la vida) mitjançant la fe (contemplació) en un Déu que s'apropa progressivament a l'home.
- La clau argumental és "qui és, com és el nostre Déu". Descriu el procés d'un Déu que comença essent pastor i acaba esdevenint hoste.

MEDITATIO. Què ens diu Déu a nosaltres?

Meditació sobre Jahvè com a pastor (vv. 1-4)

- “El Senyor (etern) és el meu pastor” (v. 1). La imatge bíblica del “pastor”... (des de Gn 49,24; Is 40,11; Jr 31,10; Ez 34,31 fins a Jn 10). En el cas de David (possible autor), una significació especial: es presentava a Saül com el qui s’enfrontava a les feres per protegir el ramat (1Sam 17,34-35). Un Déu que s’apressa a cercar l’ovella o sigui, que no calcula, en el qual pesa més l’amor per l’ovella... No “consentidor, sinó sobri i silenciosos... En el qual es pot confiar, fidel, curós de la nostra felicitat → Un Déu que dona pau i seguretat. “És el meu”: accent de personalització enfront a la massa (Ez 34,12.15-16).
- “No em manca res” (v. 1). Un Déu que té cura (s’escarrassa) de tots els detalls quotidians de la vida per viure... (v. 2). “Allí em retorna”, al·lusió a una mena de conversió (de la mateixa arrel hebrea).
- “Em guia per camins segurs” (v. 3). Per camins sense perills, camins de goig i pau. Un Déu que va al davant obrint i aplanant el camí.
- Encara que arribi la vall tenebrosa (v. 4) (fosc, silenci de Déu, solitud), Ell hi és, “amb mi”: ara camina al costat. Ara és un “tu” (vós): intimitat / apai-vagament / consol.

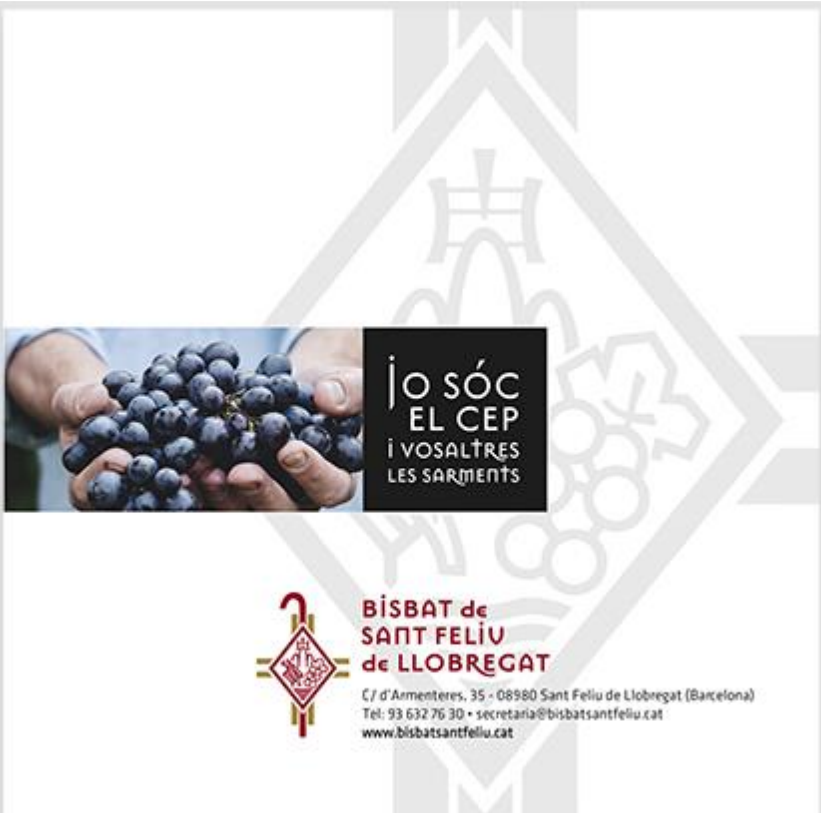
ORATIO. Com m’adreço a Déu amb aquest text

- “Davant meu pares taula tu mateix” (v. 5). El pastor esdevé hoste parant la seva taula (imatge mitològica comuna), el banquet del Regne (Mt 22,1-4), com “farem estada en qui m’estima” (Jn 14,23), amb la diferència que la casa de Déu serà el mateix deixeble (Ap 3,20), encara que Ap 19,9: convidats al banquet de noces de l’Anyell... → Plenitud d’intimitat
- Convit – festí. L’hoste no mesquineja / davant els enemics (màxim honor, segons document del s. XIV aC.) (v. 5).
- Futur: el just, família de Déu, amb el seu segell d’amor i misericòrdia, tota la vida en goig i gràcia per presència propera i indefectible de Déu, a casa seva (v. 6).

- Moviment del Déu que estima: 1) Va al davant guiant. 2) Marxa al costat. 3) Menja a la mateixa taula. 4) Viu sota el mateix sostre. L'accés és progressiu, des del començament quan Déu s'apropa...
- L'esperança depèn essencialment de la relació amb Déu... La tenda de Déu amb els homes: Ap 21,4. La primavera coincideix amb la proximitat de l'estimat: Ct. 2,11-13.
- Cristianització: un sol ramat amb un sol pastor (Jn 10). La tradició ha vist aquí la imatge del poble pelegrí, acompanyat per la gràcia i lleialtat de Déu, fins arribar a la seva casa. Identificació dels sagraments.

CONTEMPLATIO. A quina conversió concreta em crida el Senyor?

¡O SÓC
EL CEP
I VOSALTRES
LES SARMENTS

 **BISBAT de
SANT FELIU
de LLOBREGAT**

C/ d'Armenteres, 35 - 08980 Sant Feliu de Llobregat (Barcelona)
Tel: 93 632 76 30 • secretaria@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.cat